

- (3) construction of new tank at Kusmi at a cost of Rs. 13.91 lakhs.

These are new ones. We have provided Rs. one lakh each this year. The estimates have been prepared and sent for administrative approval. We have however given instructions to the concerned officers to call for the tenders and take up the work in anticipation of administrative approval for these estimates.

Sri PRABHAKAR TELKAR.—In view of failure of rains in Gulbarga district will the Government take up minor irrigation works in order to engage the agricultural labourers there ?

Sri S. B. NAGARAL.—We will take up the works after completing the formalities.

Sri PRABHAKAR TELKAR.—Will the Hon. Minister tell the reasons for stopping the Kadaidaga minor irrigation works ?

Sri S. B. NAGARAL.—We have to make technical investigation.

MADAM SPEAKER.—Now Questions are over.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

- (i) re : eviction of land less ryots of Hosanagar and Shimoga taluks by the Forest Department.

Sri S.M. SHEERNALY CHANDRASHEKHAR(Hosanagar).—I call the attention of the Hon. Minister for Food and Forests to the eviction of landless ryots of Hosanagar and Shimoga Taluks by Forest Department.

Sri K. H. PATIL (Minister for Food and Forests).—I was to make the following Statement :—

In the Calling attention Notice the Member has stated that mass eviction of poor landless ryots has been taken up mercilessly by the Forest Department in Hosanagar Taluk and Kusmi Haranahalli Hobli of Shimoga Taluk. The cases referred to in Hosanagar Taluk pertain to Hiremathi and Bilaki areas where encroachments in forests have been in existence for some considerable time. The encroachers have been issued notices by the Forest Department to vacate the lands with instructions to approach the revenue authorities for grant of alternative land, if available. In the case of Kusmi Haranahalli Hobli areas of Shimoga Taluk, the case refers to the encroachments in the interior forests by three persons, covering an extent of 9 acres. Government have rejected the application for regularisation of these encroachments after enquiry. In this case also the Divisional Forest Officer has issued notices to vacate the areas and has separately requested the revenue authorities to consider their cases for grant of revenue land.

(SRI K. H. PATIL)

It may please be seen that there has been no merciless action on the part of Forest officers. I may clarify here that it is not the intention of Government to regularise encroachments in forest areas taken up by persons who do not care to follow the normal rules and procedures and choose to destroy valuable trees growth. If any leniency is shown it will result in indiscriminate destruction of forests and fast depletion of the limited forest area now available with us. On the one hand when I have surrendered my privilege to dis-reserve forest areas to the Legislature, it would be meaningless if encroachments in forest areas are allowed to proper. I would request all the members to bear with me in this regard as I am convinced that much of the Flood damages and the recurring drought conditions in our State are because of destruction of tree growth in forest areas.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿರೇಮತಿ ಹಾಗೂ ಭಳಾಕಿ ಏರಿಯಾ ದಲ್ಲಿರುವ ಫಾರನ್ನು ಗಾರ್ಡುಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರೈತರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಅವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಈ ರೈತರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಭೂಮಿಯು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶರಾವತಿ ಬಳಿ ಲಿಂಗನ ಮಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳಗಡೆಗೆ ಒಳಗಾದ ರೈತರು ಸುಮಾರು 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಏಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದರೂ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಎರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಪದೇಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವರೆಲ್ಲ ಮುಳಗಡೆಯಾದ ಪ್ರವೇಶದ ರೈತರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಏಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎರೋಧವಾಗಿ ಹೋದರೆ ನಾವೇನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಜರಾಶಯದಲ್ಲ ಮುಳಗಡೆಯಾದ ರೈತರನ್ನು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮುಳಗಡೆಯಾದಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಲ್ಲಿರುವ ನೂರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಅವರ ಜಮೀನು ಮುಳಗಡೆಯಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಂದು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವರೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಈಗ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಂದಿರುವಂತಹವರು. ಬಂದಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ರೈತಾಪಿ ಜನರು, ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅರಣ್ಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರ ಇರಾಜಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಇದೇ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಈ ಸದನವೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸದನದವರೇ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ತಕ್ಕ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಠಾಲಸಿ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. There are two ways, one is to leave this matter to this August House and the other is the responsibility of the Government.

Sri K. H. PATIL.—As far as Government is concerned our policy is very strict that we are not in favour of releasing any land and we are taking drastic steps to evict the encroachers.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರು; ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಬತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು.

Sri K. H. PATIL —Is it ever possible for the Government to allow the encroachers to continue there?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೂ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮುಳುಗಡೆ ರೈತರ ನಮಸ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಫಾರನ್ನು ರಾ್ಯಂಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾ್ಯಂಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. This is a case of a particular taluka wherein some persons have encroached the land in the middle of the forest area since considerable time and the hon. Member wants that the Government should grant them land.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆಕಾದರೂ ಕಡಿದು ಜಮೀನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಕೇಸು ಜೆಮ್ಸಿಯನ್ ಇದೆ, ಅದು ಆ ತರಹ ಇಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದರೆ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ಯುಪೈ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇರಾಜಿಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದರೆ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಜಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕೊಡಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೀಕ್ವಿರಿಟೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಜನರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದರ as a matter of right ಅಲ್ಲದೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. Whoever it is, it cannot happen simply because somebody comes to us and we take up their cause. Each case will have to be decided on its own merit.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಬರುತ್ತಾರೆ.

(ii) *re: dispute between toddy tappers and the Contractors in South Kanara districts*

Sri S. BANGARAPPA.—(Sorab) I call the attention of the Chief to the situation that has arisen on account of the dispute between Minister today tappers and the contractors in South Kanara District.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I wish to make the following statement.

The right of retail vend of toddy is disposed of Talukwise, Groupwise and Shopwise so as to enable even the people of limited means to bid for the right, taking the potential of the area into consideration. In the case of Udipi Taluk, the auction sales have resulted in the entire taluk being knocked down to Rs. 85,000/-. while in the case of Coondapur Taluk they were sold shopwise and groupwise. An interesting feature in Coondapur Taluk sales is that some of the tappers formed an union and took a few shops in the name of the union. A number of people have obtained licences for tapping toddy. They are 206 in number. Though there is substantial population of Billava Community in South Kanara, all of them are not depending an tapping profession only. Hence it is not correct to say that lakhs of people are depending on tapping of trees. But it is a fact that there is a substantial number of people who are involved in tapping toddy and selling the same.

A peculiar feature of South Kanara District as distinguished from other district of Karanataka State, is that the tapper is a self employed artisan who taps toddy, manufactures the same and sells it to the licensee who has obtained the right of lease to vend the liquor in the annual sales. As such, the retail vend licensee has to purchase the toddy. The sale price depends on his ability to pay the same. A tapper may be a hiduvalidar or he may pay the tree rent and tap trees with permssion. The contractor does noted this job. Therefore the contractor is actually at the mercy of the tapper rather than the tapper being at the mercy of the contractor. The raw Permits the contractor to hire the trees and got them tapped if he elects to do so. But the situation in South Kanara is that the tappers having formed a union, Government interference cannot be attempted with regard to fixing minimum wages to the tappers. If it is a dispute with regard to fixation of wages, of coures the Labour Department can interfere and we may set right the matter or fix a particular wage. As already stated the toddy tappers in South Kanara is a self employed artisan and as such the possibility of introducing any element of coercion